

DRUGI HRVATSKI FORUM O ODRŽIVOJ GRADNJI

Drugi hrvatski forum o održivoj gradnji održan je 18. listopada 2008., a okupio je više od 170 sudionika. Zajednički su ga organizirali tvrtka *Holcim Hrvatska* i Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Forum je održan uz pokroviteljstvo Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, a tema mu je bila *Planiranje u procesu gradnje*.

Prvo je predavanje imao talijanski arhitekt Luigi Centola koji je predstavio strategiju obnove doline Mulini. Riječ je o jednom od projekata master-plana *Waterpower* za obnovu amalfitanske obale u Italiji koja je od 1997. pod zaštitom *UNESCO*-a. Budući da je riječ o području koje je vrlo teško dostupno i koje je zaštićeno vrlo strogim urbanističkim planom, kao jedina mogućnost revitalizacije nametnula se rehabilitacija starih, napuštenih pogona tvornica papira kojima prijeti urušavanje te njihova prenamjena u turističko-kulturne svrhe. Energetski učinkovita, hidraulička dizala za transport ljudi i robe, žičare i uspinjače, prirodna klimatizacija unutarnjih i vanjskih prostora, proizvodnja i pohrana energije proizvedene od obnovljivih izvora samo su neke od mogućih primjena toga strateškoga plana.

Izlaganje Holcimova direktora industrijske ekologije Žarka Horvata odnosilo se na pitanje zna li se održivo graditi. Istaknuo je važnost dugoročnog planiranja za postizanje održivosti te kako je održiva gradnja, upravo kao i održivi razvoj – proces kojim se može upravljati. Međutim, ključni element uspješnog planiranja jest uključenost svih relevantnih sudionika koji na njega izravno ili neizravno utječu.

Podići zgradu prema predlošku održivog razvoja graditeljski je problem, a interesi i ciljevi su gotovo sami po sebi razumljivi: zgrada mora udovoljiti civilizacijskim potrebama suvremenih stanara, mora biti energijski štedljiva, treba je sagraditi od materijala koji ne onečišćuju - istaknuo je u svojem izlaganju dr. sc. Nenad Starc iz *Ekonomskog instituta* iz Zagreba.

O ovoj je temi nastavila izlaganje dr. sc. Mirjana Sumpor iz *Ekonomskog instituta* i istaknula da su za vođenje procesa planiranja koji uključuje sve dionike potrebne vještine kao što su upravljanje konfliktima,

onih koji su izravno pod utjecajem loše planiranih aktivnosti i politika. Propituje se i sam demokratski sustav jer se čini da omogućuje negativnu selekciju i samovolju nekompetentnih pojedinaca u odlučivanju o milijunskim projektima. To su česta mišljenja građanskih aktivističkih skupina. Druga izrazito nezadovoljna skupina svakako su poduzetnici koji su ključni za provedbu javno financiranih projekata. Krajnji su korisnici određenih javnih politika i razvojnih projekata građani, ponekad ciljane skupine, a ponekad šire društvo kada se radi o projektima od općeg interesa (npr. infrastruktura).

Prvonaagrađeni rad - smještaj ministarstava u Budimpešti

facilitiranje i moderacija, pa bi ih predstavnici javnih uprava i pojedini investitori trebali razvijati. Ona je dalje govorila o strateškom planiranju i kvalitetnijoj provedbi održivih lokalnih razvojnih projekata. Vođenje i upravljanje u javnom sektoru često je pod snažnom kritikom svih

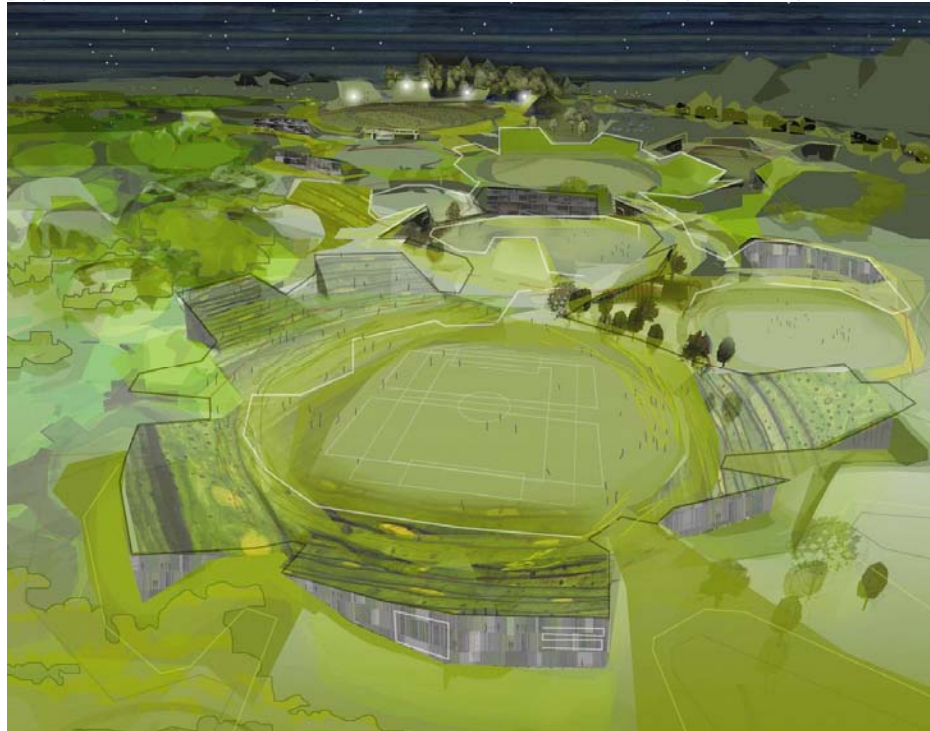
Participativni pristupi u strateškom planiranju razvoja metodološki uključuju spomenuta konfliktna stajališta različitih sudionika i pridonose vidljivijem vođenju javnih politika i na nacionalnoj, i na regionalnoj, i na lokalnoj razini. Kvalitetan proces planiranja povrh uobičajenih faza

procesa strateškog planiranja, kao što su priprema analitičkih podloga, određivanje vizije, identifikacija razvojnih ciljeva i prioriteta te formulacija razvojnih mjera koje se provode projektima i na osnovi detaljno raz-

Cilj ovog projekta, koji je financiran u sklopu europskoga programa *CONCERTO*, jest razviti održivu regiju u pokrajini Sjeverni Tipperary u Republici Irskoj provedbom aktivnosti iz područja obnovljivih

Izložba nagrađenih radova *Holcim Awards*

U okviru Foruma, na Građevinskom fakultetu u Zagrebu postavljena je i izložba pobjedničkih radova europskog dijela natječaja *Holcim Awards* za projekte i vizije održive gradnje.

Urbanističko rješenje proširenja krajolika u Mariboru

rađenog plana aktivnosti, uključuje ključne sudionike u sve faze procesa.

izvora energije i energetske učinkovitosti.

i kulturne događaje te stambene dijelove.

Prof. dr. sc. Ognjen Čaldarović i mr. sc. Irina Zorić s Filozofskog fakulteta u Zagrebu predstavili su najznačajnije rezultate prikupljene kompleksnim istraživanjem o ulozi građana u procesu donošenja odluke o izgradnji visokih zgrada u Zagrebu, koje je provedeno za potrebe *Gradskog zavoda za planiranje grada i zaštitu čovjekove okoline* u Zagrebu.

Blok izlaganja o sudjelovanju građana u planiranju razvoja grada završen je predstavljanjem projekta *SERVE* o kojem je govorio dr. sc. Julije Domac.

Koliba Monte Rosa

Projekt kolibe Monte Rosa u švicarskim Alpama dobitnik je brončane medalje. Riječ je o rezultatu čitavog niza interdisciplinarnih studija koje je proveo Odsjek za arhitekturu ETH u Zürichu pod vodstvom Andree Deplazes. Koliba će imati vlastitu neovisnu opskrbu energijom i vodom.

DRUGI HRVATSKI FORUM O BETONSKIM KOLNICIMA

U organizaciji Udruženja hrvatskih tvornica cementa Croatia Cement i Hrvatske gospodarske komore, a pod pokroviteljstvom Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, 28. je listopada 2008. u prostorijama Hrvatske gospodarske komore održan *Drugi hrvatski forum o betonskim kolnicima*. Ovo je puta uz teme šire primjene betona u izgradnji cesta i mostova te upotreba betona kao rekonstrukcijskog materijala istaknuta upotreba betona u izgradnji gradske prometne infrastrukture. Forumu su nazočili brojni renomirani stručnjaci iz Hrvatske, Austrije i Belgije. Predstavljeni su uspješni primjeri i suvremena dostignuća u cestogradnji te prednosti gradnje betonskih kolnika.

Posljednjih se godina u Hrvatskoj nastoje usvojiti moderne tehnologije i novi načini gradnje cestovnih prometnica. Naime, suvremena cestogradnja uz upotrebu betona kao osnovnoga građevnog materijala istodobno donosi nekoliko prednosti. Uz stvaranje kvalitetnije, sigurnije i

trajnije prometne infrastrukture, u ostvarivanju takvih projekata rabili bi se domaći materijali i zaposlile hrvatske tvrtke.

Razvijene zapadne zemlje odavno su prepoznale važnost kvalitete betonskih kolnika za prometnu sigurnost, ali i njihovu ekonomsku isplativost te smanjenje utjecaja na okoliš. Austrijski gosti predavači pokazali su tako na uspješnim primjerima iz prakse, poput onog u gradu Beču, prednosti izgradnje betonskih kolnika te primjene betona kao građevnog materijala u izgradnji drugih gradskih infrastrukturnih elemenata. Autobusne stanice, rotor, šetnice uz riječne kanale i frekventne gradske prilaznice u Beču sve se više grade upravo od betona. Betonske prometnice nisu samo dugotrajnije, čime se postiže znatna ušteda u njihovu održavanju, već su zbog visokog stupnja otpornosti na vanjske utjecaje najpovoljnije rješenje za svakodnevni gradski promet. O betonskim kolnicima, kao važnom faktoru u urbanoj prometnoj mreži, predavanje je održao Robert Walner, predstavnik Uprave za izgradnju i održavanje prometnica grada Beča.

Stručna javnost upoznata je s prednostima betonskih kolnika, no u Hrvatskoj se još uvijek gradi na tradicijski način, uz upotrebu asfalta kao osnovnoga građevnog materijala za prometnice. Stoga je cilj Forumu promicanje šire upotrebe betona u izgradnji novih i obnovi starih prometnica. Prva je hrvatska

prometnica izvedena u betonu Samoborska cesta u Zagrebu. Iako izgrađena još 1935. cesta je i danas u prometu, donedavno bez znatnijih rekonstrukcijskih zahvata.

Na Forumu je predstavljen i projekt izgradnje novoga autobusnoga stajališta s betonskim kolnikom u gradu Zagrebu, čime će se, uz ostale pogodnosti, spriječiti i pojava deformacija na kolniku zbog toplinskoga djelovanja nisko položenih motora autobusa. Projekt je predstavila Vesela Grubišić iz tvrtke *Cesta projekt*.

Radi realizacije što većeg broja takvih projekata djeluje i *Croatia Cement*, udruženje koje okuplja tvrtke *Cemex* i *Dalmacijacement*, *Holcim* (Hrvatska) *d.o.o.* i *Našicecement – Nexe Grupa*, istaknute proizvođače cementa i drugih građevnih materijala u Hrvatskoj. Promocija upotrebe betona u modernoj cestogradnji istaknuta je kao vrijedna i korisna inicijativa koja će donijeti brojne prednosti. Pri tome se ne misli samo na dugoročnu uštedu koja se na taj način može ostvariti, nego i na doprinos zaštiti okoliša, kao i sigurnosti i udobnosti vožnje. Dobra prometna povezanost, ali i protočnost prometnica, važni su segmenti kvalitete življenja, osobito u urbanim sredinama, gdje dotrajale i bučne prometnice itekako utječu na obavljanje svakodnevnih aktivnosti, istaknuo je direktor Udruženja Siniša Županić.

T. Vrančić

IZVOR: Materijali Forumu